

Kalendarium

KRONIKA STOSUNKÓW REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC Z EUROPEJSKIMI KRAJAMI SOCJALISTYCZNYMI

styczeń-luty 1987

Styczeń

4 I — Kanclerz Helmut Kohl zaatakował podczas spotkania przedwyborczego w Dortmundzie politykę wewnętrzną NRD, oświadczając m. in., że na terenie NRD znajdują się „obozy koncentracyjne” i około 2000 „rodaków” (obywateli NRD) przebywa w miejscach przymusowego odosobnienia z powodu ich „przekonań politycznych”.

5 I — W związku z wypowiedzią kanclerza H. Kohla w Dortmundzie Ministerstwo Spraw Zagranicznych NRD wydało oficjalne oświadczenie, w którym stwierdza się:

- 1) w więzieniach NRD nie ma żadnego obywatela RFN, przetrzymywanego ze względów politycznych;
- 2) obywatele NRD, którzy popełnili przestępstwa z pobudek politycznych, nie są rodakami Kohla;
- 3) w NRD nie ma żadnego obozu koncentracyjnego;
- 4) w więzieniach NRD nie ma przestępców politycznych z wyjątkiem przestępców wojennych i nazistowskich, oskarżonych o udział w mordach na ludności żydowskiej oraz występujących przeciwko ludzkości;
- 5) obywatele RFN zatrzymani pod zarzutem szpiegostwa, są sądzeni w NRD, podobnie jak w innych cywilizowanych państwach, nie jako przestępcy polityczni, lecz kryminalni.

6 I — Parlamentarny sekretarz stanu w Federalnym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, dr Horst Waffenschmidt, przedstawił dane dot. polityki osadniczej realizowanej w stosunku do przesiedleńców i uchodźców w 1986 roku. W roku tym na terenie RFN osiedliło się łącznie 42788 przesiedleńców i uchodźców, w tym z terenów wschodnioeuropejskich: 27188 (Polska), 13130 (Rumunia), 882 (Czechosłowacja), 753 (ZSRR), 584 (Węgry) oraz 182 (Jugosławia).

7 I — Rzecznik prasowy MSZ NRD opublikował dane dot. liczby obywateli

NRD, którzy w 1986 roku odwiedzili rodziny zamieszkałe w RFN. Liczba ta wyniosła 573 000 osób.

11-13 I — Delegacja władz miejskich Cottbus (NRD) pod przewodnictwem nadburmistrza Erharda Müllera złożyła wizytę w Saarbrücken.

12 I — Prezydent RFN Richard von Weizsäcker wypowiedział się na łamach „Die Welt” za dalszym rozwojem wymiany młodzieżowej, kulturalnej i naukowej pomiędzy RFN i Polską.

17-20 I — W Moskwie przebywał prezes Niemieckiej Izby Przemysłu i Handlu (DIHT) Otto Wolff von Amerongen. Odbył on szereg rozmów, m. in. z wiceprzewodniczącym Rady Ministrów ZSRR Aleksiejem Antonowem, które cechował „wyjątkowo dobry” klimat. Dyskusje koncentrowały się wokół zagadnień rozbudowy obustronnych stosunków gospodarczych.

20 I — W wywiadzie dla „Progress Presse Agentur” (PPA) członek Prezydium SPD Egon Bahr podsumował działalność wspólnej grupy roboczej SPD-SED, która opracowała założenia „korytarza bezatomowego” w Europie Środkowej. E. Bahr określił działalność grupy jako „wielki wkład w imię interesów obu państw niemieckich”.

22 I — W wywiadzie dla „Frankfurter Allgemeine Zeitung” minister spraw zagranicznych RFN Hans-Dietrich Genscher oświadczył, że RFN chce pozytywnie wpływać na (dokonujący się) nowy rozwój sytuacji w ZSRR i wykorzystywać go do poszukiwań nowych form współpracy. H.-D. Genscher powiedział m. in. „Damy tej współpracy perspektywę prowadzącą daleko w przyszłość, dostrzegającą wspólne interesy i sprzyjającą rozwojowi naszych stosunków politycznych, gospodarczych, technicznych i kulturalnych”.

31 I — Z okazji XX-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych RFN—Ru-

munia prezydent Richard von Weizsäcker oraz minister spraw zagranicznych RFN Hans-Dietrich Genscher wystosowali depesze okolicznościowe do Nicolae Ceausescu — prezydenta SRR oraz Ioan Totu — ministra spraw zagranicznych SRR.

Luty

3 II — Przewodniczący Zarządu Centralnego Zrzeszenia Chłopów NRD (VdgB) Fritz Dallmann przyjął w Berlinie prezesa Niemieckiego Związku Chłopskiego RFN (DBV) — Constantina Heeremana i zastępcę sekretarza generalnego Związku, Helmuta Borna. Tematem rozmowy była wymiana poglądów nt. współpracy między obu organizacjami. DBV został zaproszony do udziału w XIII Kongresie Chłopów NRD.

4 II — Minister spraw zagranicznych RFN Hans-Dietrich Genscher przyjął ambasadora ZSRR w RFN Julija Kwieńskiego. Tematem spotkania było przygotowanie posiedzenia mieszanej komisji gospodarczej ZSRR—RFN (planowanego na 6-7 kwietnia 1987).

9 II — Na łamach „Die Welt” ukazał się wywiad z Walentinem Falinem — dyrektorem agencji prasowej ZSRR „Nowosti”. W. Falin poruszył m. in. temat perspektyw stosunków dwustronnych w świetle zbliżającej się wizyty w Bonn wiceprzewodniczącego Rady Ministrów ZSRR Aleksieja Antonowa.

10 II — Minister spraw wewnętrznych RFN opublikował dane dot. liczby uchodźców ubiegających się o azyl polityczny w RFN w styczniu 1987 r. 35,1% ogólnej liczby stanowiły osoby z krajów wschodnioeuropejskich (1091 osób), w tym 845 Polaków.

10 II — W Bonn odbyła się konferencja prasowa wspólnej grupy roboczej „FDJ — Juso” (Młodzi Socjaliści w SPD) podczas której poinformowano o działalności grupy. Jednym z naczelnych celów działania grupy jest dotarcie do członków obu organizacji z programem obrotu pokoju i utrzymania bezpieczeństwa europejskiego.

11 II — Günter Mittag, członek BP i sekretarz KC SED przyjął w Berlinie członka Prezydium i skarbnika CDU Walthera Leisler Kiepa. Rozmowa dotyczyła perspektyw dwustronnych stosunków NRD—RFN, m.in. wyrażona została opinia o potrzebie intensyfikacji wzajemnej wymiany handlowej.

11 II — Hans-Joachim Willerding — sekretarz CR FDJ i przewodniczący frakcji FDJ w Izbie Ludowej NRD — przy-

jęty został w Bonn przez Margitę Terborg — członkinię zarządu frakcji SPD w Bundestagu. Tematem rozmowy były m. in. zagadnienia działalności wspólnej grupy roboczej FDJ—Juso oraz współpracy międzypartyjnej.

12-13 II — W Berlinie przebywał Bernhard Vogel (CDU) — premier Nadrenii-Palatynatu. Został on przyjęty przez sekretarza generalnego KC SED Ericha Honeckera oraz członka BP i sekretarza KC SED Güntera Mittaga. W trakcie rozmów dokonana została wszechstronna wymiana poglądów nt. rozwoju współpracy gospodarczej i stosunków handlowych NRD—RFN.

13 II — Przebywający w NRD prezydent Senatu i nadburmistrz Hamburga Klaus von Dohnanyi (SPD) przyjęty został przez członka BP i sekretarza KC SED Güntera Mittaga. W trakcie rozmowy poruszona została tematyka wspólnistnienia państw o odmiennych systemach społeczno-politycznych, projektu strefy bezatomowej w Europie Środkowej oraz dwustronnych kontaktów handlowych pomiędzy NRD i Hamburgiem.

31 II — I sekretarz CR FDJ Eberhard Aurich przyjął w Berlinie członków sekretariatu MSB „Spartakus”, na czele z przewodniczącym Thomasem Harmsem. Delegacja MSB zapoznała się z problematyką działania organizacji podstawowych FDJ. Wymieniono również poglądy nt. współpracy w dziedzinie walki o pokój i bezpieczeństwo.

13 II — W Berlinie Zachodnim miało miejsce spotkanie zastępcy przewodniczącego Komitetu NRD obchodów 750-lecia Berlina, sekretarza stanu Kurta Löfflera i szefa Kancelarii Państwowej Berlina Zachodniego Detlefa Stronka. Tematem spotkania były zagadnienia przygotowań do uroczystości obchodów rocznicy w obu częściach miasta.

16 II — Sekretarz generalny KC KPZR Michaił Gorbaczow przyjął w Moskwie przedstawicieli Zielonych — Petrę Kelly i Gerta Bastiana, uczestniczących w moskiewskim forum pokojowym. Podczas krótkiej rozmowy wskazał na konieczność poprawy stosunków dwustronnych ZSRR—RFN. Petra Kelly zaprosiła „w imieniu Zielonych” M. Gorbaczowa do złożenia wizyty w RFN.

17-19 II — W RFN przebywał Wadim Zagladin — I zastępca kierownika Wydziału Zagranicznego KC KPZR. Podczas pobytu przyjęty został przez ministra spraw zagranicznych Hansa-Dietricha Genschera oraz przewodniczącego SPD Willy Brandta, któremu przekazał osobi-

ste pozdrowienia od Michaiła Gorbaczowa. Podczas konferencji prasowej W. Zagladin poinformował, że w ZSRR dyskutuje się propozycje podjęcia współpracy z firmami RFN w ramach spółek o kapitale mieszanym (*joint ventures*).

18 II — W wywiadzie dla „Bild Zeitung” ambasador ZSRR w RFN Julij Kwiciński oświadczył m. in.: „RFN jest dla mnie, dla mego kraju jednym z najważniejszych partnerów w Europie. Witam z zadowoleniem wypowiedzi Genschera na temat współpracy w zakresie rozbudowania i nowych form współpracy gospodarczej. Będziemy trzymać rząd federalny za słowo. Konkretnie czyny są najlepszym dowodem dobrej woli”.

19 II — W wywiadzie dla „Schwarzwälder Bote” ambasador Julij Kwiciński oświadczył, że ochłodzenie w stosunkach ZSRR—RFN może zostać przezwyciężone przez rząd federalny „fantazją i dobrą wolą oraz przekonującymi faktami. Wówczas ZSRR nie pozostanie w tyle”.

24 - 27 II — W Schwerinie (NRD) przebywała delegacja Rady Miejskiej Wuppertalu, w skład której wchodził przedstawiciel wszystkich partii politycznych reprezentowanych w Radzie. W trakcie pobytu delegacji podpisane zostało porozumienie o partnerstwie obu miast (26 II).

24 - 27 II — Na zaproszenie Zarządu Federalnego *Juso* w RFN przebywała delegacja Centralnej Rady *FDJ* na czele z I sekretarzem CR Eberhardem Aurichem. W trakcie pobytu delegacja zapoznała się z aktualnymi problemami działalności *Juso* i *SPD*. Delegacja *FDJ* została przyjęta przez wiceprzewodniczącego *SPD* Hansa-Jochena Vogla, sekretarza generalnego *SPD* Petera Glotza oraz premie-

ra Saary Oskara Lafontaine. Odbyło się również spotkanie z przewodniczącym *DKP* Herbertem Miesem.

25 II — Na łamach „Osnabrücker Zeitung” ukazał się wywiad z Helmutem Kohlem, poświęcony m. in. stosunkom RFN—ZSRR. Oceniając przemiany zachodzące w ZSRR, kanclerz H. Kohl powiedział, że byłby bardzo zadowolony, gdyby M. Gorbaczow przybył z wizytą oficjalną do RFN. Możliwości rozbudowy stosunków gospodarczych wynikają z nowych posunięć organizacyjnych w radzieckim handlu zagranicznym oraz snutych rozważań na temat tworzenia mieszanych spółek. W perspektywie umożliwi to osiągnięcie porozumień w takich dziedzinach jak ochrona zdrowia, środowiska, w prowadzeniu prac badawczych w zakresie rolnictwa oraz energetyki jądrowej. H. Kohl podkreślił również fakt wynegocjowania porozumień nt. żeglugi morskiej i śródlądowej.

26 II — Udzielając wywiadu telewizyjnego kanclerz Kohl oświadczył, że RFN musi pozytywnie zareagować na nową politykę pokojową. ZSRR równocześnie opowiedział się za rozszerzeniem współpracy gospodarczej ZSRR—RFN.

26 - 28 II — W Jenie (NRD) przebywała delegacja Rady Miejskiej Erlangen (RFN) pod przewodnictwem nadburmistrza Dietmara Hahlwega. Na zakończenie pobytu podpisana została umowa o współpracy partnerskiej obu miast.

27 II — W Berlinie odbyło się spotkanie przedstawicieli *KC SED* i organizacji krajowej *SPD* Berlina Zachodniego. Podczas spotkania dokonano wymiany poglądów nt. stanu kontaktów międzypartyjnych.

opracowanie: Stanisław H. Kaj

NASZE WYDAWNICTWA

BERNARD PIOTROWSKI

O POLSKĘ NAD ODRĄ I BAŁTYKIEM

**MYŚL ZACHODNIA I BADANIA NIEMCOZNAWCZE
UNIwersYTETU POZNAŃSKIEGO (1919 - 1939)**

ark. 28, nakład 1000, cena 550,-

Praca ukazuje kształtowanie się myśli zachodniej w kontekście badań niemcoznawczych podejmowanych przez różne dyscypliny naukowe uprawiane na Uniwersytecie Poznańskim i przodującą rolę tej uczelni w tworzeniu teoretycznych zrębów ideologii zachodniej w skali krajowej. Szczególnie podkreślono działalność Teodora Tycy i Zygmunta Wojciechowskiego jako głównych teoretyków myśli zachodniej w poznańskim środowisku uniwersyteckim. Autor wykorzystał archiwalia Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, informując z prasy, publicystyki i prac popularnonaukowych z tego okresu.

DO NABYCIA:

- w księgarniach naukowych Domu Książki,
- w Instytucie Zachodnim, 61-772 Poznań, Stary Rynek 78/79 (także za pobraniem pocztowym).

